

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПІДГОТОВКА ОФЦЕРІВ ЗАПАСУ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	Викладачі
Шифр та назва спеціальності	226 «Фармація»	
Назва освітньо-професійної програми	«ПІДГОТОВКА ОФЦЕРІВ ЗАПАСУ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) (освітньо-професійний)	
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	обов'язкова	
Форма навчання	заочна	
		ГУЛЬПА Вадим Серафимович кандидат фармацевтичних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>«Підготовка офіцерів запасу галузі знань «охорона здоров'я»: модуль «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях» та модуль «Основи організації медичного забезпечення населення і військ» базується на положеннях Закону України від 05.07.2012 р. № 5081-VI «Про екстрену медичну допомогу» та адаптована до вимог Постанови Верховної Ради України від 17.04.2014 р. «Про додаткові заходи для зміцнення обороноздатності України», наказу Міністерства оборони України, Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти і науки України від 29.06.2016 р. № 322/631/709 «Про затвердження Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби», Програми військової підготовки громадян, затвердженої у Міністерстві оборони України 30.09.2016 р. і виконується кафедрами медицини катастроф та військової медицини вищих навчальних закладів Міністерства охорони здоров'я України.</p>
Мета дисципліни	<p>Метою викладання Програми – кінцеві цілі встановлюються на основі Стандарту підготовки провізора за фахом відповідно і є основою для побудови змісту навчальних дисциплін.</p> <p>Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей розділу сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни, а саме:</p> <p>Кінцеві цілі вивчення Програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - для модулю «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»: вміти надавати домедичну допомогу постраждалим за умов надзвичайних ситуацій мирного часу і в бойових умовах. - для модулю «Основи організації медичного забезпечення населення і військ»: проводити заходи організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану; планувати заходи організації та управління діяльністю військового провізора. <p>Основними завданнями вивчення Програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - для модулю «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»: визначити основні принципи оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; оволодіти навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах. - для модулю «Основи організації медичного забезпечення населення і військ»: опанувати основи організації медичного забезпечення населення і військ як складової системи медичного забезпечення населення держави з урахуванням основних положень Кодексу цивільного захисту, Закону Про екстрену

	<p>медичну допомогу, Воєнної доктрини України.</p> <p>засвоїти організацію і порядок проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ в залежності від масштабу та характеру санітарних втрат у військах та серед населення.</p>
<p>Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна</p>	<p>Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p> <p>-інтегральна: Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог. Здатність особистості до організації інтегрального гуманітарного освітнього простору, формування єдиного образу культури або цілісної картини світу.</p> <p>-загальні: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Здатність до здійснення саморегуляції, ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>-спеціальні (фахові, предметні): Здатність до проведення лікувальноевакуаційних заходів. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги. Навички надання екстреної медичної допомоги. Навички виконання медичних маніпуляцій</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє вивчення Програми розділу підготовки офіцерів запасу медичної служби, для фахівців другого (магістерського) рівня:</p> <p>Результати навчання для модулю «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проводити оцінку стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; 2. Вміти надавати домедичну допомогу постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах. <p>Результати навчання для модулю «Основи організації медичного забезпечення населення і військ»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитись з основними принципами медичного забезпечення населення і військ; 2. Знати класифікацію санітарних втрат військ; 3. Засвоїти організацію і порядок проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ

Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин). В тому числі практичні заняття – 12 години, тест-іспит – 1 година, самостійна робота – 78 годин.
Форма підсумкового контролю	Диф.залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається IV КУРС (Зимова навчальна сесія)

Інформація про консультації

Щочетвер у листопаді-грудні 2020 січні 2021року з 09.00 до 15.30 в онлайн режимі за винятком неділі

Програма дисципліни

Назви тем		Зміст тем
Модуль «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях»		
1	Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого	<p>Заняття №1 Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим.</p> <p>Заняття №2 Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом САВСДЕ. Визначення рівня свідомості за шкалою APVU.</p>
2	Кровотечі і методи їх зупинки.	<p>Заняття №1 Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних</p>

Додаток до Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін (для магістратури)

		<p>видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі. (Практичні заняття, СРС).</p> <p>Заняття №2 Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.</p>
3	Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога.	<p>Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.</p>
4	Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах	<p>Заняття №1 Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані.</p> <p>Заняття №2 Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді.</p>
5	Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях	<p>Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.</p>
6	Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах	<p>Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.</p>
7	Домедична допомога при дії засобів масового ураження	<p>Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.</p>
8	Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат в бойових та небойових умовах.	<p>Заняття №1 Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТрапорту.</p> <p>Заняття №2 Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у</p>

	Організація та проведення переміщення пораненого.	бойових та небойових умовах. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів). Заняття №3 Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу СABCDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.
9	Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах	Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.
Модуль «основи організації медичного забезпечення населення і військ»		
1	Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу». Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України). Сили і засоби цивільного захисту. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки.
2	Основи цивільного захисту населення	Заняття №1 Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними. Заняття №2 Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей. Засоби захисту шкіри. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах. Заняття №3 Поняття про карантин та обсервацію. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.
3	Медичний, біологічний і	Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і

	психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги; Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.
4	Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів	Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення. Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.
5	Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів	Заняття №1 Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України. Категорії особового складу медичної служби. Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів. Заняття №2 Поняття про втрати особового складу військ. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.
6	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	Заняття №1 Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання. Види та обсяги медичної допомоги. Заняття №2 Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення. Санітарнотранспортні засоби для евакуації поранених і хворих. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах проведення антитерористичної операції на сході України.

Самостійна робота здобувача вищої освіти, год

Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого	4
Кровотечі і методи їх зупинки	4
Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога	4
Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах	4
Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях	2
Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах	2
Засоби масового ураження. Домедична допомога	2
Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого	2
Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога	2
Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	8
Основи цивільного захисту населення	8
Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	8
Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів	8
Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів	6
Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	8
Підсумковий контроль	6

Список орієнтовних тем самостійної домашньої роботи

1. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах мирного часу та бойових умовах.
2. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця пригоди, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження.
3. Огляд місця пригоди в бойових і небойових умовах. Огляд за алгоритмом САВСДЕ (КОЛЕСО). Визначення рівня свідомості за шкалою APVU.
4. Засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовця.
5. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття.
6. Показання і техніка накладання різних видів джгутів та застосування засобів для зупинки кровотечі хімічних.
7. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх

виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.

8. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів.
9. Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс, види, ознаки, домедична допомога.
10. Протекція ран накладанням пов'язок. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи.
11. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані.
12. Абсолютні ознаки переломів. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами.
13. Надання домедичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді (ДТП). Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Тактика рятувальника при ДТП.
14. Опіки: класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах
15. Відмороження: класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
16. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
17. Ураження електричним струмом, домедична допомога.
18. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога.
19. Уражаюча дія кислот і лугів, домедична допомога.
20. Особливості допомоги при опіках очей різного походження.
21. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі.
22. Домедична допомога при отруєнні невідомою речовиною, невідомим газом
23. Поняття про хімічну зброю. Класифікація та характеристика бойових отруйних речовин.
24. Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин.
25. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами.
26. Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.
27. Алгоритм проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат.
28. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення.
29. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових (секторах обстрілу, укриття та евакуації) та небойових умовах
30. Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Медична евакуація.
31. Організація надання допомоги під час транспортування в бойових і не бойових умовах.
32. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події.

33. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів.
34. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.
35. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика
36. Основні принципи надання домедичної допомоги при бойовому стресі в бойових та небойових умовах.
37. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.
38. Державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності.
39. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки.
40. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними.
41. Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах.
42. Поняття про карантин та обсервацію. Протиепідемічний режим.
43. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.
44. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Лікувально-евакуаційне забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.
45. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги.
46. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.
47. Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.
48. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів.
49. Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення.
50. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України. Категорії особового складу медичної служби. Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів.
51. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри.
52. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник.
53. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання. Види та обсяги медичної допомоги.
54. Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика.
55. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування.

56. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення. Санітарнотранспортні засоби для евакуації поранених і хворих.

57. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах проведення антитерористичної операції на сході України.

Список рекомендованих джерел

Модуль «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях» Основна (базова)

1. Матеріали підготовки до практичного заняття.
2. Конституція України, 1996 (ст. 3, 16, 49, 50, 106, 138).
3. Закон України “Основи законодавства України про охорону здоров’я”, 1992 (ст.37).
4. Закон України “Про екстрену медичну допомогу”, від 05.07. 2012 р. №5081-VI.
5. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур’єв, А.А. Гудима та ін.] – Київ. – 2016 – 400 с.
6. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстренної медичної допомоги». – Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 320 с.
7. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015. – 148 с.
8. Стандарт підготовки «Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї)» (видання 1) – Київ. – 2015 – 191 с. 23
9. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолец, професора Г.Г. Рощина. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с.
10. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : Навчальний посібник (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. – Київ : ІДУЦЗ, 2018. – 216 с.

Допоміжна

1. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур’єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. – 84 с.
2. Військово-медична підготовка / Під редакцією професора Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2007. – 482 с.
3. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. [Гур’єв С.О., Миронець С.М., Рощин Г.Г. та ін.] – К.: 2009 – 209 с.
4. Чепкий Л.П. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. К: «Вища школа», 2004. р. ст. 99 – 142.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Міністерства охорони здоров’я України: <http://www.moz.gov.ua/>.
2. Інформаційно правовий портал «Закони України»: <http://uazakon.com/>.
3. Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 23.02.2000 N 33 "Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я". – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0427282-16#n35>

Модуль «Основи організації медичного забезпечення населення і військ. Основна (базова)

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв.1996 р. – К.: Преса України. – 1997.–С.80.
2. Закон України „Основи законодавства України про охорону здоров'я“, 1992 (ст.37).
3. Закон України „Про правовий режим надзвичайного стану“, 2000 (1, 4- 9,13, 16, 27-29).
4. Кодекс цивільного захисту України(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458)
5. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 5 липня 2012 р. № 5081V1.
6. Указ Президента України від 16.01.2013 р. № 20/2013 «Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій»
7. Постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 «Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».
8. Закон України “Про Збройні Сили України”, Редакція від 28.07.2016р.
9. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”, в останній чинній редакції від 30 березня 2017 року.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 р. №253 „Про затвердження Порядку використання захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони) для господарських, культурних та побутових потреб“
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004р. №368 „Про затвердження порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру за їх рівнями“.
12. Організація медичного забезпечення військ: Підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III-IV рівнів акредитації / За редакцією професора Бадюка М.І. – К.: “МП Леся”, 2014. – 430 с.

Допоміжна

1. Міжнародне гуманітарне право / Під ред. Базова В.П. – К., “Варта” – 2000 – 176 с.
2. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: навч. посіб. – Львів, 2010. – 384 с.
3. Військово-медична підготовка / Під редакцією Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2007. – 482 с.
4. Русаловський А. В. Цивільний захист: навч. посіб. / За наук. ред. Запорожця О.І. – К.: АМУ, 2008. – 250 с.
5. Охорона праці та безпека життєдіяльності населення при надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник / За ред. проф. І.В.Кочіна. – К.: Здоров'я, 2005. – 432 с.
6. Медицина катастроф. Навчальний посібник/ Під ред. проф. І.В.Кочіна. – К: “ Здоров'я” – 2001– 290 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
2. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/>.
3. Сайт Міністерства охорони здоров'я України: Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/>.
4. Інформаційно правовий портал «Закони України»: Режим доступу: <http://uazakon.com/>.
5. Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 23.02.2000 N 33 "Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я". – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0427282-16#n35>.

6. Европейская база данных «Здоровье для всех». Копенгаген: ЕРБ ВОЗ. – // Режим доступу: <http://www.euro.who.inf>.

7. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту» // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF#Text>

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 200-бальною шкалою</i>
		для іспиту	для заліку		
170-200	A	Відмінно	зараховано		
155-169	B	Добре			
140-154	C				
125-139	D	Задовільно			
111-124	E				
60-110	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
1-59	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Оцінювання за складовими дисципліни			
		політика опанування дисципліни	
Практичне заняття 1. Кровотечі і методи їх зупинки	10 балів	Відвідування кожного заняття	
Практичне заняття 2. Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога	10 балів		
Практичне заняття 3. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах	10 балів		
Практичне заняття 4. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	10 балів		
Практичне заняття 5. Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів	10 балів		
Практичне заняття 6. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів	10 балів		
Практичне заняття 7. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ	10 балів		
Підготовка та захист самостійної домашньої роботи	50 балів	Дотримання принципів	Повне дотримання умов

Додаток до Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін (для магістратури)

Тест-іспит/залік	80 балів	академічної доброчесності	академічної доброчесності
усього	200	Умови зарахування пропущених занять	Написання рефератів